

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ที่ กธ. 45/2540

เรื่อง การจัดทำบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้คือคุณภาพของบริษัทหลักทรัพย์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 14 และมาตรา 105 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 คณะกรรมการ ก.ล.ต. ออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

“บริษัทหลักทรัพย์” หมายความว่า บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ หรือการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ ที่มีได้จำกัดเฉพาะหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนึ่ง แต่ไม่รวมถึงบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุนด้วย

“ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์” หมายความว่า ลูกหนี้ทั่วไป และลูกหนี้ผ่อนชำระ

“ลูกหนี้ทั่วไป” หมายความว่า ลูกหนี้ของบริษัทหลักทรัพย์ที่ซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยบัญชีเงินสดแต่ไม่ชำระราคาหรือส่งมอบหลักทรัพย์ตามระยะเวลาที่กำหนด ลูกหนี้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ ลูกหนี้ยืมหลักทรัพย์เพื่อขายชอร์ต และลูกหนี้อื่นใดของบริษัทหลักทรัพย์

“ลูกหนี้ผ่อนชำระ” หมายความว่า ลูกหนี้ทั่วไปที่ได้ทำสัญญาผ่อนชำระหนี้กับบริษัทหลักทรัพย์ตามจำนวนเงินและระยะเวลาที่แน่นอน

“มูลหนี้” หมายความว่า หนี้ซึ่งรวมดอกเบี้ยค้างรับทั้งหมดของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์รายใดรายหนึ่ง

“หลักประกัน” หมายความว่า ทรัพย์สินทุกประเภทที่เป็นประกันการชำระหนี้ของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์รายใดรายหนึ่ง และให้หมายความรวมถึงการค้ำประกันการชำระหนี้ของลูกหนี้ดังกล่าวโดยสถาบันการเงิน

ข้อ 2 ห้ามมิให้บริษัทหลักทรัพย์รับรู้รายได้ตามเกณฑ์ค้างรับ (accrual basis) แต่ให้รับรู้รายได้ตามเกณฑ์เงินสด (cash basis) สำหรับรายได้ดอกเบี้ยจากลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ที่มีลักษณะดังนี้

- (1) ลูกหนี้ทั่วไปที่มีหลักประกันไม่คุ้มมูลหนี้
- (2) ลูกหนี้ผ่อนชำระรายที่ยังผ่อนชำระหนี้ตามกำหนดเวลาไม่ครบงวดติดต่อกันภายหลังจากที่มีการทำสัญญาผ่อนชำระ

(3) ลูกหนี้ผ่อนชำระรายที่บริษัทหลักทรัพย์ได้รับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์ข้างรับแล้ว แต่ภายหลังมีการค้างชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยตั้งแต่สามงวดขึ้นไป เว้นแต่ลูกหนี้รายดังกล่าวจะได้มีการชำระหนี้ตามกำหนดเวลา รวมทั้งได้ชำระหนี้ของงวดที่มีการค้างชำระจนครบถ้วนแล้ว

เพื่อประโยชน์ตามความในวรรคหนึ่ง (1) คำว่า “หลักประกัน” หมายความว่า ทรัพย์สินประเภทที่สามารถนำมารวมเพื่อการคำนวณมูลค่าในบัญชีมาร์จิ้น ได้ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงิน เพื่อซื้อหลักทรัพย์และการให้ยืมหลักทรัพย์แก่ลูกค้าที่มีใช้ลูกค้าสถาบันเพื่อขายชอร์ต

ข้อ 3 ให้บริษัทหลักทรัพย์แสดงมูลหนี้ของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ที่เข้าเกณฑ์จัดชั้นไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยให้แยกแสดงตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) มูลหนี้จัดชั้นสูญ หมายถึง

(ก) มูลหนี้ส่วนที่ได้มีการฟ้องร้องเป็นคดีจนถึงที่สุดแล้วและไม่สามารถเรียกคืนได้

(ข) มูลหนี้ส่วนที่บริษัทหลักทรัพย์ได้ทำสัญญาปลดหนี้ให้

(2) มูลหนี้จัดชั้นสงสัย หมายถึง

(ก) มูลหนี้ของลูกหนี้ผ่อนชำระ เฉพาะมูลหนี้ส่วนที่มีกำหนดระยะเวลาชำระคืนเกินกว่าห้าปีนับแต่วันที่ทำสัญญาผ่อนชำระ

(ข) มูลหนี้ส่วนที่สูงเกินกว่าหลักประกันของลูกหนี้ที่เข้าลักษณะดังนี้

1. ลูกหนี้ทั่วไปที่มีหลักประกันต่ำกว่ามูลหนี้

2. ลูกหนี้ผ่อนชำระรายที่บริษัทหลักทรัพย์ต้องรับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์เงินสด ทั้งนี้ เฉพาะมูลหนี้ส่วนที่มีกำหนดระยะเวลาชำระคืนไม่เกินห้าปี นับแต่วันที่ทำสัญญาผ่อนชำระ

3. ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการฟ้องร้องและคดียังไม่ถึงที่สุด

(3) มูลหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง มูลหนี้ส่วนที่ไม่สูงเกินกว่าหลักประกันของลูกหนี้ที่เข้าลักษณะตาม (2)(ข)1. ถึง (2)(ข)3.

ข้อ 4 เพื่อประโยชน์ตามข้อ 2 และข้อ 3 การคำนวณมูลหนี้ของลูกหนี้ทั่วไปที่เกิดจากการยืมหลักทรัพย์และการคำนวณมูลค่าหลักประกัน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) มูลหนี้ของลูกหนี้ทั่วไปที่เกิดจากการยืมหลักทรัพย์และมูลค่าหลักประกันที่เป็นหลักทรัพย์ ให้คำนวณโดยใช้ราคาตลาด ณ วันสิ้นงวดบัญชี แต่ถ้าไม่มีราคาตลาด ให้ใช้ราคาอื่นที่เหมาะสม (fair value)

(2) หลักประกันที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ ให้คำนวณมูลค่าหลักประกันได้เฉพาะกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์เป็นผู้รับจำนองทรัพย์สินดังกล่าวตามกฎหมาย และให้คำนวณโดยใช้ราคาประเมินไว้ไม่เกินหนึ่งปีก่อนวันสิ้นงวดบัญชี โดยผู้ประเมินราคาทรัพย์สินที่สำนักงานให้ความเห็นชอบ

(3) หลักประกันที่เป็นทรัพย์สินอื่น เช่น เงินสด ตัวเงิน เล็ดเตอร์ออฟเครดิต หรือหนังสือค้ำประกัน ให้คำนวณโดยใช้ราคาตราหรือราคาอื่นที่เหมาะสม

ข้อ 5 ให้บริษัทหลักทรัพย์ตัดจำหน่ายมูลค่าหนี้จัดชั้นสูญออกจากบัญชีทันทีที่พบรายการดังกล่าว และให้บริษัทหลักทรัพย์ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละหนึ่งของมูลค่าหนี้จัดชั้นสงสัยทั้งจำนวน และหากจำนวนที่ต้องตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสูงกว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ได้ตั้งไว้แล้ว ให้บริษัทหลักทรัพย์บันทึกส่วนต่างนั้นเป็นค่าใช้จ่ายในงวดการบัญชีที่มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น

ข้อ 6 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป เว้นแต่

(1) ความในข้อ 2 ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2541 เป็นต้นไป

(2) ความในข้อ 3 และข้อ 5 ให้ใช้บังคับสำหรับงบการเงินตั้งแต่งวดบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2540

(นายธรินทร์ นิมมานเหมินท์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์